

Sadannan mittaaminen

Ilmatieteen laitos vastaa sademäärän mittaamisesta Suomessa. Suomen ympäristökeskus (SYKE) saa tiedot päivittäisestä sadannasta Ilmatieteen laitokselta noin 200 havaintoasemalta.

Tietoa sademäärästä saadaan erilaisilla automaattimittareilla, säätutkilla sekä manuaalisilla mittauksilla. Sademittarit ovat kehittyneet viime vuosikymmeninä paljon, ja esimerkiksi lumisade pystytään nykyään mittaamaan entistä tarkemmin. Sademittaukseen sisältyy kuitenkin edelleen virhetekijöitä, joiden vuoksi mitattu sade on keskimäärin 10–20 % todellista pienempi. SYKE julkaisee pääosan sadetiedoista mittausten mukaisina, korjaamattomina arvoina.

SYKEssä lasketaan Ilmatieteen laitoksen sadehavainnoista vesistöjen aluesadannan arvoja. Aluesadanta ilmoittaa keskimääräisen sadannan tietyllä valuma-alueelle tietyssä aikana. Aluesadantoja on laskettu pääasiassa sellaisille valuma-alueille, joilta on määritetty myös virtaama. Nykyisin aluearvot lasketaan säännöllisesti noin 110 alueelle. Kaikkiaan hydrologisessa tietorekisterissä on aluesadannan arvoja noin 250 alueelta.

© Johanna Korhonen

Sadannan aluearvoja on laskettu vuodesta 1911 lähtien. Sadannan pentadiarvot on laskettu 1950-luvun alusta lähtien. Pentadilla tarkoitetaan kuukauden alusta laskettavia viiden päivän jaksoja. Kuukauden viimeinen jakso on 3–6 päivää kalenterikuukaudesta riippuen. Tilastoissa oleviin aluesadantoihin ei ole tehty mittarikorjauksia.

Vuosien 1911–1945 väliseltä ajalta ei ole olemassa tarkkaa tietoa siitä, millä menetelmällä sadannan aluearvot on laskettu. Vuosina 1946–1981 aluearvot laskettiin ns. isohyeettimenetelmällä. Vuodesta 1982 lähtien on käytetty 10x10 km:n hilapisteverkkoa, jonka pisteille sadannan arvot lasketaan lähim-

pien sadehavaintojen perusteella. Koska laskentamenetelmä on vaihdellut, eivät aluesadannat eri vuosikymmeniltä ole täysin homogeenisia.